

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 – 1242/5
Podgorica, 03.11.2022. godine

Na osnovu čl. 14 Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i čl. 126 stav 3 i 4 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), rješavajući po žalbi Javnog preduzeća „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice (zavedena kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-1242/4 od 20.10.2022. godine), Savjet Agencije za elektronske medije na sjednici održanoj 03.11.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

1. **Odbija se, kao neosnovana, žalba** Javnog preduzeća „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice, podnesena protiv Rješenja Agencije za elektronske medije br. 02-1242/3 od 12.09.2022. godine.
2. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org
3. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Rješenjem Agencije za elektronske medije br. 02-1242/3 od 12.09.2022. godine, prihvaćen je prigovor NVO „Media Centar“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1242 od 12.08.2022. godine, i javnom preduzeću „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“, izrečeno upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja člana 7 stav 1 tačka a) Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", 35/11, 7/16 i 8/19) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01, prilikom emitovanja informativne emisije „Dnevnik“, emitovane dana 3. avgusta 2022. godine. Osporenim rješenjem je utvrđeno da je emiter prekršio obavezu da prilikom proizvodnje informativnog programa postupi profesionalno i odgovorno i na taj način doprinese cjelovitom informisanju javnosti o događajima u zemlji.

U ostavljenom roku, javno preduzeće „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice je uložilo žalbu Savjetu Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: „Savjet Agencije“) protiv navedenog prvostepenog rješenja (zavedena kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-1242/4 od 20.10.2022. godine), jer je, po mišljenju podnosioca žalbe, „*pobijano rješenje donijeto na osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i na osnovu pogrešne primjene materijalnog prava*“.

U žalbi se navodi da se „*podaci koje je iznio emiter nisu mogli dovesti u vezu sa podacima iz istraživanja Agencije 'Damar', jer ono što bi trebalo biti poznato kako čitavoj javnosti Crne Gore, tako i Agenciji za elektronske medije, jeste javno objavljena informacija emitera dana 05.07.2022. godine o izvršenom istraživanju Agencije 'Damar' za mjesec jun, objavljena pod naslovom 'Veće povjerenje u RTCG, građani uočili pozitivnu promjenu', a istraživanje u cjelosti se moglo pogledati u nastavku ovog teksta i danas se nalazi na portalu RTCG*“.

Nadalje, podnosilac žalbe ukazuje da je „*informacija o gledanosti TVCG emitovana u drugom Dnevniku tačna (podaci o gledanosti RTCG-u su potvrđeni i od strane drugog operatera), a proizvod je istraživanja koje redovno sprovode agencija Ipsos Strategic Marketing i Telekom Crne Gore za sve crnogorske emitere, a RTCG redovno izvještava građane o sprovedenim istraživanjima, pri tom strogo vodeći računa da poštuje ograničenja prava na iznošenje informacija u javnosti predviđena u zaključenim ugovorima sa istim, kao što je pozivanje na metodologiju i pristup u prikupljanju, obradi i prezentaciji*“.

podataka, ko je i kada izvršio 'zvanično' istraživanje, koliki je uzorak obuhvaćen i sl, pa navedeni razlozi ne mogu biti osnov za kažnjavanje RTCG u pobijanom rješenju".

Prema navodima žalbe, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) „pravilno zaključuje da emiter nije prekršio načelo tačnosti, ali nije donijela pravilan zaključak u pogledu cjelovitosti informacije, jer 'zvanični podaci o gledanosti' i u samoj informaciji koja je plasirana u Dnevniku su na vrlo jasan način izdvojeni u odnosu na nedavno istraživanje Agencije 'Damar', kao i od istraživanja 'Građanske alijanse', a informacija nije neophodna da bude cjelovitija od već iznijete, kod navedenih razloga".

Na kraju, žalilac predlaže da Savjet Agencije usvoji žalbu i poništi prvostepenu odluku.

Na sjednici održanoj 03.11.2022. godine, Savjet Agencije je razmotrio predmetnu žalbu i tom prilikom ostvario uvid u sljedeće spise predmeta:

- Prigovor NVO „Media Centar“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1242 od 12.08.2022. godine);
- Nalaz Sektora za monitoring (akt br. 02-1242/1 od 16.08.2022. godine);
- Zahtjev za izjašnjenje emitera povodom navoda iz prigovora (akt br. 02-1242/2 od 19.08.2022. godine);
- Rješenje direktora Agencije po prigovoru (akt br. 02-1242/3 od 12.09.2022. godine);
- Žalbu NVO „Media Centar“ na Rješenje direktora Agencije (zavedena pod br. 02-1242/4 od 20.10.2022. godine).

Razmatrajući osnovanost žalbenih navoda, a na osnovu informacija i navoda sadržanih u spisima predmeta, Savjet Agencije je konstatovao sljedeće:

- 1) Dana 12. avgusta 2022. godine, Agenciji je dostavljen prigovor NVO „Media Centar“ iz Podgorice na rad javnog preduzeća „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ - TVCG1 (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1242 od 12.08.2022. godine).

U prigovoru se navodi da je emiter objavio vijest o gledanosti sva tri kanala TVCG, koja „nije sadržala nijedan od onih podataka koji bi, prema Kodeksu novinar/ki Crne Gore trebali da budu navedeni kada se saopštavaju rezultati istraživanja javnog mnjenja (Smjernica 2.5. Kodeksa), a to su broj ispitanika, datum sprovođenja istraživanja, identitet naručioca istraživanja, kao i postavljena pitanja“, a po mišljenju podnosioca prigovora, „neobjavlivanjem navedenih podataka, TVCG je prekršila... član 7 i 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima“.

Podnosilac prigovora navodi da „profesionalni standard 'tačnost' podrazumijeva da prenesena poruka mora da reflektuje tačne činjenice i ne smije navoditi na pogrešan zaključak“, pa istovremeno ukazuje da je „istraživanje sa agencijom Damar sprovedeno u junu i nije se moglo odnositi na gledanost TVCG u julu“, te da „u tom istraživanju nema podataka o gledanosti tri kanala TVCG pa ni to istraživanje nije izvor podataka“.

- 2) Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 16.08.2022. godine (akt broj 02-1242/1 od 16.08.2022. godine). Agencija je dana 19. avgusta 2022. godine pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik) i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 i uputila je tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt broj 02-1242/2 od 19.08.2022. godine). U ostavljenom roku emiter nije dostavio traženo izjašnjenje.
- 3) Članom 7 stav 1 alineja a) Pravilnika propisana je obaveza emitera koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.

- 4) Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
- 5) U prvostepenom rješenju se osnovano ukazuje da, imajući u vidu sadržinu informacije koja je objavljena u informativnom programu (centralna informativna emisija), emiter nije, na adekvatan način, realizovao obavezu da cjelovito informiše o temi od javnog interesa. Imajući u vidu sadržinu priloga, prvostepeni organ je pravilno zaključio da je objavljena ocjena necjelovita zbog izostanka podataka o izvoru podataka, iako je informacija o tome možda i tačna.
- 6) Dakle, ne ulazeći u tačnost prezentovanih podataka, informacija o gledanosti objavljena je bez detalja o tome ko je i na koji način sproveo istraživanje, koje je prema tvrdnji emitera „zvanično“, pri čemu su podaci o ovom istraživanju predstavljeni sa drugim informacijama koje su potkrijepljene detaljnijim podacima o tome ko je vršio istraživanje, tako da njena vjerodostojnost bude izrazito istaknuta i uvjerljiva. Na ovaj način data informacija, komponovana je da podatke prezentuje u određenom smjeru, koji odgovara emiteru.
- 7) Cjelovita informacija morala bi da sadrži podatak koje je istraživanje izvor podataka koje emiter iznosi u informativnom programu, jer isticanje da je u pitanju „zvanično istraživanje“, bez bilo kakvih odrednica ko je sproveo istraživanje ne može biti smatrano cjelovitim informisanjem javnosti.
- 8) Navodi podnosioca žalbe da „*nije u pitanju istraživanje javnog mnjenja, već egzaktno mjerenje preko risivera kablovskih operatera, koji su u tom trenutku na određenom TV kanalu*“ nisu osnovani, jer je takođe riječ o metodi istraživanja javnog mnjenja koja se na taj način sprovodi.
- 9) Takođe, u pogledu navoda da je informacija data bez detaljnih podataka zbog ograničenja prava na iznošenje informacija u javnosti koja je predviđena u zaključenim ugovorima sa licima koja sprovode istraživanje, ukazujemo da bilo kakav ugovor sa licem koje sprovodi istraživanje ne može opravdati emitera za kršenje propisanih standarda. Emiter treba da se uzdrži od objavljivanja podataka ukoliko podatke zbog preuzetih ugovornih obaveza nije u mogućnosti da objavi na način da ispoštuje propisane standarde i javnosti prezentuje cjelovitu informaciju.
- 10) Podnosilac žalbe nije iznio nove dokazne predloge ili činjenice kojim bi se potvrdila osnovanost podnesene žalbe, odnosno koje bi ukazivale da Agencija nije, prilikom donošenja prvostepenog Rješenja, potpuno i pravilno utvrdila sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za donošenje Rješenja.

Savjet Agencije je utvrdio da je postupak koji je prethodio prvostepenom Rješenju pravilno i zakonito sproveden i da je Rješenje pravilno i na zakonu zasnovano, a žalba neosnovana.

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

PRAVNA POUKA

Ovo rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti spor pred Upravnim sudom Crne Gore.

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije**

dr Branko Bošković

Dostavljeno:

- NVO „Media Centar“
- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Arhiva